

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะซึมเศร้าของเด็กวัยรุ่นในอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวมัทธนา นทีธาร

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. ภัทรภรณ์	ท่งปิ่นคำ	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีนวล	วิวัฒน์คุณูปการ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คาราวรรณ	ตะปิ่นตา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีพรรณ	กันธวัง	กรรมการ
อาจารย์ ดร. ศิริรัตน์	ปานอุทัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะซึมเศร้าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้มากในเด็กวัยรุ่น ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กวัยรุ่น ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ทำให้พัฒนาการของเด็กวัยรุ่นหยุดชะงัก เกิดปัญหาพฤติกรรมรุนแรง มีการติดยาเสพติดและแอลกอฮอล์ และผลกระทบที่รุนแรงที่สุด คือ การนำไปสู่การฆ่าตัวตาย ซึ่งทำให้สูญเสียทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศชาติได้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกของภาวะซึมเศร้า ระดับของภาวะซึมเศร้า และหาอำนาจการทำนายของปัจจัยด้านความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความผูกพันใกล้ชิดกับเพื่อน และความผูกพันในครอบครัวต่อภาวะซึมเศร้าในเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 610 คน รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน

พฤศจิกายน 2545 ถึงเดือนธันวาคม 2545 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 แบบประเมินภาวะซึมเศร้าของเบ็ค (1978) ส่วนที่ 3 แบบประเมินความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของโรเซนเบิร์ก (1965) ส่วนที่ 4 แบบประเมินความผูกพันใกล้ชิดกับเพื่อนของเบอร์เมสเตอร์ (1990) และส่วนที่ 5 แบบประเมินความผูกพันในครอบครัวของเรชนิก และคณะ (1997) เครื่องมือเหล่านี้ได้รับการตรวจสอบคุณภาพอีกครั้งก่อนนำไปใช้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า

1. เด็กวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีความชุกของภาวะซึมเศร้าร้อยละ 50.9 โดยมีภาวะซึมเศร้าในระดับเล็กน้อยร้อยละ 63.1 ระดับปานกลางร้อยละ 33.4 และระดับรุนแรงร้อยละ 3.5

2. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และความผูกพันในครอบครัว สามารถร่วมทำนายภาวะซึมเศร้าของเด็กวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ร้อยละ 52.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสามารถทำนายได้ ร้อยละ 49.6 และความผูกพันในครอบครัวสามารถทำนายได้ร้อยละ 3.1 ส่วนความผูกพันใกล้ชิดกับเพื่อนไม่สามารถทำนายภาวะซึมเศร้าของเด็กวัยรุ่นได้

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และความผูกพันในครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อภาวะซึมเศร้าในเด็กวัยรุ่น ดังนั้น การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองในเด็กวัยรุ่น และการส่งเสริมความผูกพันในครอบครัวจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่นกลุ่มนี้ต่อไป

Thesis Title Factors Influencing Depression of Adolescents in Mueang District
Chiang Mai Province

Author Miss Manntana Nateethan

M.N.S. Mental Health and Psychiatric Nursing

Examining Committee

Lecturer Dr. Patraporn	Tungpunkom	Chairman
Assistant Professor Srinuan	Vivatkunupakan	Member
Assistant Professor Dr. Darawan	Thapinta	Member
Assistant Professor Dr. Seepan	Kantawang	Member
Lecturer Dr. Sirirat	Panuthai	Member

Abstract

Depression is the most psychological problem among adolescents. Depression impacts on adolescents, their families, social, and country in several ways. It can be devastating to progression of adolescent development leading to delinquency, drug abuse, and alcoholism. The most severity impact is its causal effect on the cause of suicidal behavior leading to the loss of human resource.

The purposes of this predictive correlational research were to study prevalence of depression as well as its level, and to examine predicting factors of self-esteem, friendship intimacy, and family connectedness on depression among adolescents. The subjects were 610 adolescents in Mueang District, Chiang Mai Province from public high school tenth to twelfth

grades. They were selected by stratified random sampling, and data were obtained during November to December 2002. The instruments used for data collection included: 1) the Demographic Data Form, 2) the Beck Depression Inventory (1978), 3) the Rosenberg's Self-esteem Questionnaire (1965), 4) the Friendship Intimacy Questionnaire (Buhrmester, 1990), and 5) the Family Connectedness Questionnaire (Resnick et al., 1997). The psychometric properties of these instruments were confirmed. Data were analyzed by using descriptive statistics and stepwise multiple regression.

The major results revealed that:

1. The prevalence of depression among adolescents was 50.9 percent in which 63.1 percent was mild level, 33.4 percent was moderate level, and 3.5 percent was severe level; and
2. Self-esteem and family connectedness accounted for 52.7 percent of the variability in adolescence depression ($p < .05$) in which self-esteem accounted for 49.6 percent and family connectedness was 3.1 percent. Friendship intimacy did not account for the variability in adolescence depression.

The results of this study showed that self-esteem and family connectedness were the most important factors influencing adolescents depression. Therefore, the fostering of self-esteem and the promotion of families connectedness should be promoted to enhance mental health of this specific population.